

Anne Duyarlılık Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Sibel Kazak Berument	Şükran Okur	Bahar Bahtiyar-Saygan
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Yeşim Yavaşlar-Doğru	Tuğçe Bakır-Demir	Özlu Aran
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada, Anne Davranışları Sınıflandırma Seti (ADSS; Pederson ve Moran, 1995; Sümer, Sayıl ve Berument, 2016) maddeleri esas alınarak oluşturulan Anne Duyarlılık Ölçeği'nin (ADÖ) geçerlik ve güvenirligi test edilmiştir. ADSS maddelerinden yola çıkılarak, gözleme dayanan 29 maddelik bir ölçüm aracı oluşturulmuştur. Çalışmanın örneklemini 18-36 ay aralığındaki 120 çocuk ve annelerinden oluşmaktadır. Ev ziyaretleri sırasında, yarı-yapılandırılmış 45 dakikalık gözlemler videoya çekilmiş ve iki farklı değerlendirici tarafından kodlanmıştır. Yapılan faktör analizi sonuçlarında, 2 madde çıkarılmış ve 3 faktörlü bir yapı (destekleme/teşvik etme, çocuğun ihtiyacını karşılama ve duygusal sıcaklık) görülmüştür. Bütün ölçeğin iç tutarlılığı .92, alt faktörlerin iç tutarlılıkları ise .78 ile .91 aralığında bulunmuştur. ADÖ'nün çakışmalı geçerliği, 30 video üzerinden ADSS ile korelasyonu bakılarak incelenmiş ve istatistiksel olarak anlamlı bulunan .67 korelasyon, ADÖ'nün çakışmalı geçerliğinin olduğunu göstermiştir. ADÖ'nün kriter geçerliği ise güvenli bağlanma örüntüsü ve annenin eğitimi ile ilişkisine bakılarak test edilmiştir. Güvenli bağlanma ile bulunan .42 korelasyon ve annenin eğitimi ile bulunan .44 korelasyon ise, ADÖ'nün kriter geçerliğinin olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla ADÖ'nün, akademik çalışmalarda kullanılmak için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Anne duyarlılığı, bağlanma, erken çocukluk, ölçek

Abstract

In the present study, reliability and validity of Maternal Sensitivity Scale (MSS) which is based on the items of Maternal Behavior Q-Sort (MBQS; Pederson ve Moran, 1995; Sümer, Sayıl, & Berument, 2016) were evaluated. A 29-item observational scale of mother-child interactions was constructed on the basis of MBQS. One hundred and twenty mother-child (18-36 months of age) dyads participated in the study. Data were collected through semi-structured home visits (lasting around 45 minutes), and each home visit was video-taped and coded later. Based on the results of factor analysis, two items were dropped from the scale and 3-factor structure (support/encouragement, responsiveness, and warmth) was obtained. Internal consistency of the whole questionnaire was found as .92, whereas internal consistencies of sub-factors ranged between .78 and .91. On the other hand, concurrent validity of MSS was evaluated by examining its association with MBQS scores based on 30 videotapes. The significant correlation between these two measures was .67, demonstrating the scale's concurrent validity. Besides, criterion validity of MSS was tested by examining the correlation of maternal sensitivity scores with children's secure attachment and mothers' education level. These correlations were significant (.42 for secure attachment and .44 for maternal education), indicating criterion validity of MSS. Therefore, it can be stated that Maternal Sensitivity Scale is a reliable and valid instrument that can be used by researchers.

Keywords: Maternal sensitivity, attachment, early childhood, scale

Yazışma Adresi: Arş. Gör. Şükran Okur, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Üniversiteler Mah. Dumlupınar Blv. No:1, Çankaya / Ankara

E-posta: sukran.okur@gmail.com

Yazışma Adresi: Bahar Bahtiyar-Saygan, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Üniversiteler Mah. Dumlupınar Blv. No:1, Çankaya / Ankara

E-posta: baharbahtiyarsaygan@gmail.com

Gönderim Tarihi: 17.03.2017

Kabul Tarihi: 08.06.2018